

Remarci asupra verbelor inacuzative derivate

Cristina Măniță

Facultatea de limbi și literatură străine, III, Engleză-Italiană

The present paper aims to present the main characteristics of derived unaccusative verbs. There is a short semantic and syntactic differentiation between derived unaccusatives and prototypical unaccusatives. Further on, we present some of the most important diagnostics which draw the line between the two classes of verbs. In the end, we conclude that we also have to take into consideration the contexts in which the respective verbs are used because the syntactic elements are sometimes not enough.

1. Scurtă prezentare a verbelor inacuzative și inergative

Pentru început vom face referire la modul în care aceste verbe se comportă în limba engleză.

Verbele intransitive cu un singur argument nu reprezintă o clasă omogenă de verbe.

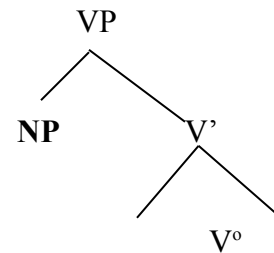
- (1) a. The widow **cried** until she had no more tears.
- b. The snow on the streets **melted**.
- c. He **arrived** early.
- d. The ghost **disappeared** in thin air.
- e. The glass **sat** on the counter.

Așa cum poate fi ușor remarcat toate verbele din exemplele anterioare (1) sunt verbe intransitive, însă după cum vom demonstra ulterior, acestea se comportă diferit în funcție de contextele în care sunt folosite.

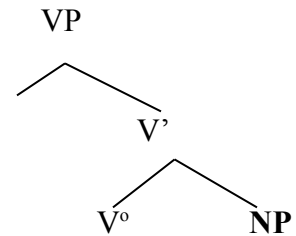
În 1978 Perlmutter a făcut diferența dintre verbele inacuzative și verbele inergative. El susține că cele două clase de verbe sunt diferite din punct de vedere semantic și sintactic. Cea mai importantă diferență semantică dintre cele două clase se

verbe este rolul tematic pe care îl are unicul argument al acestor tipuri de verbe. Verbele inergative selectează argument care este generat de la început în poziția de subiect, în timp ce verbele inacuzative selectează un argument care inițial a fost generat în poziția de complement direct, dar care se deplasează în poziția de subiect din cauza imposibilității acestor verbe de a da caz acuzativ. Grupul nominal trebuie să se deplaseze în poziție de subiect pentru a primi caz nominativ. Așadar, verbele inergative au doar argument extern, în timp ce verbele inacuzative au doar argument intern.

- (2) a. **GN [G_v V]** inergativ
 b. **[G_v V GN]** inacuzativ
 (3) a. **verbe inergative**

b. verbe inacuzative

O altă diferență semantică între cele două clase de verbe intransitive o reprezintă rolul tematic pe care argumentele acestor verbe îl au. Argumentul inergativelor are rolul tematic de Agent, iar argumentul inacuzativelor are rolul tematic de Temă sau Pacient. De aici și faptul că inergativele denotă în principal evenimente atelice, în timp ce inacuzativele denotă evenimente telice care au o finalitate.

Conform proprietăților semantice enunțate până în acest moment, putem identifica ce fel de verbe avem la punctual (1):

- (1a) vb inergativ

- (1b) vb inacuzativ derivat
- (1c) vb inacuzativ prototipic
- (1d) vb inacuzativ prototipic
- (1e) vb inacuzativ prototipic

Burzio a fost cel care a făcut o legătură între capacitatea unui verb de a da cazul acuzativ și lipsa unui argument extern.

Generalizarea lui Burzio: Un verb care nu are un argument extern nu poate impune cazul acuzativ. (Burzio 1986)

Aceasta explică și de ce argumentul intern trebuie să se deplaseze din poziția de complement direct de unde primește rol tematic în poziția de subiect unde primește caz.

2. Testele care diferențiază inergativele de inacuzativele derivate și cele prototipice

2.1. There- insertion

Construcțiile de forma “*there* V NP PP” reprezintă unul dintre cele mai sigure teste de identificare a inacuzativelor.

- (4) a. A puma is in the kitchen.
b. There is a puma in the kitchen.
- (5) a. The little girl cried all day long.
b. *There cried the little girl all day long.

Se observă că inergativele nu acceptă *there*-insertion, în timp ce inacuzativele acceptă acest tip de construcție. Totuși Levin și Rappaport-Hovav demonstrează că nu toate verbele inacuzativele acceptă *there*- insertion. Așadar se impune o subclasificare a verbelor inacuzative după cum urmează:

- (6) a. verbe care denotă existența (inacuzative prototipice)

b. verbe care denotă o schimbare de stare (inacuzative derivate)

O clasificare a verbelor inacuzative derivate a fost făcută de Levin & Rappaport Hovav 1995:

- **Change of state verbs**: break, crack, bake, cook, roast, age, bend, advance, awake, burn, change, fill, flood, light, shrink, brighten, accelerate, deteriorate, etc.
- **Inchoative verbs**: melt, freeze, evaporate, darken, rot, decompose, germinate, increase, close, scatter, suffocate, open, etc.
- **Aspectual verbs**: begin, commence, start, stop, cease, continue, end, resume, proceed, terminate, etc.
- **Verbs of motion**: bounce, move, roll, rotate, spin, etc

S-a demonstrat că inacuzativele derivate nu acceptă *there*-insertion. Inacuzativele prototipice, în schimb, acceptă *there*-insertion pentru că nu au o cauză internă.

- (7) a. The ice-cream melted.
b. He melted the ice-cream.
c. * There melted the ice-cream.

- (8) a. A rabbit appeared on the stage.
b. There appeared a rabbit on the stage.

2.2. **Folosirea verbelor inacuzative/ingrative în construcțiile rezultative**

Definiție: Construcțiile rezultative sunt definite ca fiind un XP care denotă starea la care a ajuns referantul unul grup nominal ca rezultat al acțiunii ilustrate de verbul din construcția rezultativă.

- (9) a. The river froze **solid**.
b. The door slid **open**.

- c. Jane cried **herself to sleep**.

Literatura de specialitate atestă faptul că doar inacuzativele derivate pot fi folosite în cadrul construcțiilor rezultative, pentru că, spre deosebire de argumentul inacuzativelor prototipice, argumentul inacuzativelor derivate au rol tematic de Temă sau Pacient. Și astfel este respectată Restricția Complementului Direct (Direct Object Restriction) care susține că sintagmele rezultative se acordă doar cu complementul direct.

Există totuși și contexte în care verbele inergative pot fi folosite în cadrul construcțiilor rezultative. Acesta este cazul folosirii pronomelor reflexive fără funcție sintactică. Fără acestea, propoziția nu ar fi gramaticală. Aceste pronume reflexive nu sunt considerate a fi un argument, ci mai degrabă o repetare a argumentului extern.

- (10) a. She shouted **herself** hoarse.
b. * She shouted hoarse.
c. * She shouted herself.

O altă situație în care verbele inergative pot apărea în cadrul construcțiilor inergative este aceea când grupul nominal de lângă verbul inergativ nu este argumentul acestuia (11 a, b).

- (11) a. Sylvester cried his eyes out.
b. Sleep your winkles away.

(Levin & Rappaport-Hovav, 1995: 36-37)

- (12) a.* Sylvester cried his eyes.
b.* Sleep your winkles.

Însă verbele inacuzative prototipice nu pot fi folosite în astfel de construcții:

- (13) a. *Jamie descended tired.
b. *Paul advanced sick.

2.3 Participiile trecute ale verbelor intransitive

Spre deosebire de participiile trecute ale verbelor inergative, participiile trecute ale verbelor tranzitive și inacusative pot determina un grup nominal.

(14) a written letter, a loved singer, a well-known star, a widely-read novel

(15) a melted ice-cream, a frozen lake, a broken window

(16) *a cried boy, *a laughed puppet, *a sneezed puppy

Cu toate acestea nu toate inacuzativele se comportă la fel, cum ar fi inacuzativele care exprimă o situație atelică (cele care denotă existența)

(17) *an appeared man, *an existed house

(18) dance, drift, float, flat, rock, rotate, shake, stir, tremble, vibrate, etc
* a danced girl, *shaken cocktail

Participiile trecute ale inacuzativelor telice pot determina un grup nominal, cum este cazul celor care descriu o schimbare de stare:

(19) a fractured rib, an overcooked roast, deep-fried potatoes

(20) *an arrived man, *a departed traveler

Cu alte cuvinte, doar participiile trecute ale intransitivelor derivate pot determina un grup nominal.

2.4. Auxiliarele verbelor inacuzative și inergative

În literatura de specialitate există dovezi conform cărora inergativele selectează *to have* ‘a avea’ ca auxiliary, în timp ce inacuzativele selectează *to be* ‘a fi’.

Diferența dintre verbele inacuzative și cele inergative în ceea ce privește alegerea verbelor auxiliare este mult mai pregnantă în italiană decât în engleză sau în română.

(21) a. *russare* “to snore” inergativ

b. *rossire* “to blush” inacuzativ, acesta denotă mai degrabă o schimbare de stare

Verbele de mișcare ca “run” și “swim” se comportă ca verbe inergative în mai multe limbi, spre deosebire de verbele “come” și “descend”.

Există 3 clase de verbe de mișcare:

(22)

- *arrive* class: arrive, come, depart, fall, descent, return, etc.
- *roll* class: roll, slide, move, swing, spin, rotate, etc.
- *run* class: run, walk, jump, skip, swim, etc.

(Levin & Rappaport Hovav 1995: 281-283)

Verbele ca *arrive* au direcția specificată intrinsec, au o direcție predefinită, în timp ce verbele din clasele *roll* și *run* nu dezvăluie nimic în ceea ce privește direcția de mișcare. Pentru a face o diferență între verbele de tipul *run* și *roll* s-a introdus componenta Cauză Directă Externă. (Direct External Cause → DEC)

(23)

- *arrive* class: direcție de mișcare (inacuzative prototipice)
- *run* class: mod de mișcare, -DEC (inergative)
- *roll* class: mod de mișcare, +DEC (inacuzative derivate)

(Levin & Rappaport Hovav 1995: 281-283)

În engleză și în română este folosit cu precădere auxiliarul *to have* ‘a avea’. În italiană însă se face o distincție între verbele care selectează *essere* și cele care selectează *avere*.

Toate verbele din clasa *arrive* prezintă comportament de verbe inacuzative și selectează *essere*.

(24)a. Luigi è caduto apposta.

b. Luigi è arrivato ieri a casa.

Verbele care descriu modul de mișcare pot si folosite atât cu auxiliarul *essere* dacă este specificat scopul,cât și cu auxiliarul *avere*.

(25)a. Lui ha corso meglio ieri.

b. Lui è corso a casa.

3. Concluzii

Levin și Rappaport Hovav susțin în *Unaccusativity. At the Syntax-Lexical Semantics Interface* (1995) că verbele inacuzative au proprietăți definitorii atât semantice cât și sintactice. Nu putem folosi teste care să diferențieze sintactic verbele inergative de verbele inacuzative fie ele prototipice sau derivate. Clasificarea verbelor cu un singur argument trebuie să țină cont și de contextul în care sunt folosite. Cu alte cuvinte, trebuie să luăm în calcul și de factorii semantici.

Bibliografie

- Avram, Larisa. *English Syntax. The Structure of Root Clauses*. București: Editura Oscar Print, 2006
- Burzio 1986 - Burzio, Luigi. *Italian Syntax. A Government-Binding Approach*. Dordrecht: Reidel, 1986 available at:
<http://books.google.ro/books?id=O1YqEIXfY3AC&printsec=frontcover&dq=burzio&output=html&sig=2qPERhQb21MyLJzm4zbqEbcrymI>
- Levin, Beth. *English Verb Classes and Alternations. A Preliminary Investigation*. London: The University of Chicago Press, 1993
- Levin, Beth, Malka Rappaport Hovav. *The Lexical Semantics of Verbs of Motion: The Perspective from Unaccusativity in Thematic Structure. Its Role in Grammar*. Ed. I.M.Roca. Berlin, New York: Forin Publications, 1992
- Levin & Rappaport Hovav 1995 – Levin, Beth, Malka Rappaport Hovav. *Unaccusativity. At the Syntax- Lexical Semantics Interface*. Cambridge, Massachusetts, London, England: The MIT Press, 2005
- Petcu, Roxana. *Ergativity in English and Romance (Romanian and French)* (Ph.D. paper). Bucharest, 2007
- Kuno, Susumo, Ken-ichi Takumu. *Functional Constraints in Grammar. On the Unergative-Unaccusative Distinction*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2004
- Urbani, Stefano. *Le forme del verbo italiano*. Roma: Bonacci Editore, 1990

